

інвестиційний синергізм; CEO_t – синергічний ефект оптимізації оподаткування; $CEOE_t$ – синергічний ефект операційної економії; SED_t – синергічний ефект диверсифікації; $SEKР_t$ – синергічний ефект за рахунок комбінування ресурсів.

Етап 3. Оцінювання ефективності впливу технологічного комплексу на розвиток галузевої інноваційної системи. Відзначимо, що ефективна діяльність технологічного комплексу справляє позитивний вплив на розвиток самої інноваційної системи галузі, яку можливо визначити як залежність темпів розвитку галузевої інноваційної системи від факторів (результатів) діяльності технологічного комплексу:

$$TP_{ГІС} = f(p1, p2, \dots, p6), \quad (9)$$

де $TP_{ГІС}$ – темпи галузевого розвитку (галузева ефективність); $p1$ – кількість новостворених робочих місць; $p2$ – обсяг реалізованої інноваційної продукції ТК на 1 млн. населення; $p3$ – середній рівень заробітної плати; $p4$ – розвиток ринкової інфраструктури; $p5$ – надходження інвестицій (включаючи іноземні), пов'язаних з діяльністю ТК (темп зростання інвестицій); $p6$ – галузева валова додана вартість.

Висновки. Для забезпечення ефективного оцінювання системи розробки та втілення новітніх технологічних комплексів в процесі формування галузевих інноваційних систем повинна бути розроблена методика збору інформації про системоутворюючі елементи. Відповідність первинної інформації реальному положенню справ є критичною умовою ефективності проведеного аналізу. Якщо вона не дотримується, будь-які подальші розрахунки будуть мати малоефективними. В такому випадку навіть кібернетичні методи оцінювання не в

зможуть вловити динаміку системи із щохвилинно зростаючих вхідних даних.

Перспективи подальших розробок у цьому напрямку. Інноваційна політика ТК комплексу повинна бути спрямована на вибір із множини вхідних даних найбільш пріоритетних для їх аналізу, повинна бути орієнтована на розвиток інноваційної системи як унікальної динамічної системи, що має яскраво виражені особливості, а також спрямована на господарське використання науково-технічного потенціалу, на зміцнення внутрішніх зв'язків у науково-технічному комплексі, створення сприятливих умов для інноваційного клімату, стимулювання фінансування для комерціалізації нововведень. Автор планує подальші дослідження вказаних перспективних напрямів.

1. *Войчинский А.М.* Создание МНТК – основа эффективного использования научно-технического потенциала отраслей народного хозяйства. – Л., 1989.
2. *Гевць В.М.* Україна у вимірі економіки знань. – К., 2006.
3. *Жилінська О.І.* Рейтинговий підхід до визначення конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобалізації // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2006. – № 88.
4. *Ладанюк А.П.* Основи системного аналізу: Навч. посіб. – Вінниця, 2004.
5. Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації (ч.1). – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
6. *Семенов Г.А.* Створення кластерних об'єднань в умовах нової економіки: Монографія. – Запоріжжя, 2008.
7. *Черваньов Д.М., Сторожук В.М.* Сутність національної інноваційної системи, її функції та роль у національній економіці // Науково-технічна інформація. Науково-практичний інформаційний журнал. – 2007. – № 2(32).
8. *Черваньов Д.М., Названова Л.М.* Конкурентоздатність та інноваційний розвиток // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2006. – № 88.

Надійшла до редколегії 19.12.2008

О. Євтушевська, асп.

ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ СФЕРИ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

В статті висвітлюються основні особливості функціонування зовнішньої сфери корпоративних відносин. Надаються рекомендації стосовно вдосконалення системи зовнішньокорпоративних відносин в Україні.

Main distinctiveness of an external range of corporate relations are lightening. Recommendations as to an improvement of an external corporate relations system in Ukraine are giving.

Постановка проблеми. Корпоративні відносини являють собою досить складну систему зв'язків, які функціонують на різних рівнях, зокрема на зовнішньому та внутрішньому. Зовнішня сфера корпоративних відносин становить основу діяльності акціонерних товариств та робить можливим функціонування всього корпоративного сектора. Можна сказати, що зовнішня сфера корпоративної діяльності є тотожною до поняття зовнішньокорпоративних відносин. Останні носять більш об'єктивний та непередбачуваний характер, так як залежать не лише від інтересів безпосередніх учасників корпоративної діяльності, але й визначаються рядом інших економічних та соціальних чинників, які не підпорядковуються безпосередньо учасникам акціонерних товариств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі сторони проблеми розвитку зовнішньокорпоративних відносин в Україні досліджуються у працях таких науковців як: Д. Задихайло, Г. Назарова, О. Кібенко, Є. Петруня, Л. Лімонова та інших. Варто зазначити, що дане питання висвітлюється у вітчизняній економічній літературі недостатнім чином.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. На сьогодні корпоративний сектор відіграє досить помітну роль у становленні вітчизняної економіки, не зважаючи на фінансову та політичну нестабільність. Роз-

виток системи корпоративних відносин в Україні вимагає всебічного дослідження різних аспектів даної проблеми, зокрема висвітлення основних особливостей та найбільш помітних тенденцій розвитку зовнішньої сфери корпоративних відносин. Отже, функціонування корпоративного сектора вимагає ґрунтовного дослідження всіх його складових.

Формулювання завдань та цілей статті. У даній статті необхідно розкрити основні особливості розвитку системи зовнішньокорпоративних відносин, а також розробити ряд рекомендацій, які б дозволити вдосконалити зовнішню сферу корпоративної діяльності в умовах економічної кризи. Обсяг цієї роботи не дозволить повною мірою висвітлити усі аспекти функціонування зовнішньокорпоративних відносин в Україні, проте найбільш важливі особливості їх розвитку будуть досліджені.

Виклад основного матеріалу. До системи зовнішньокорпоративних відносин можна віднести відносини з приводу законодавчого забезпечення корпоративної діяльності, відносини фінансового посередництва у межах корпоративного сектора, ставлення суспільства до розвитку акціонерних товариств, відносини з приводу обігу цінних паперів тощо. Стосовно нормативного забезпечення корпоративної діяльності, то на сьогодні

основним законом, що регулює діяльність акціонерних товариств залишається Закон "Про господарські товариства". 7 вересня 2008 року в Україні був прийнятий Закон "Про акціонерні товариства", проте він вступить у дію лише через шість місяців. Відповідно до цього Закону в Україні функціонуватимуть два типи акціонерних товариств – публічні та приватні. Публічні товариства – це товариства, до складу яких входить більше 100 акціонерів, вони повинні мати обов'язковий лістинг та розміщувати акції, як мінімум, на 1 фондовій біржі. Приватні товариства – це товариства, до складу яких входить менше 100 акціонерів. До основних положень Закону належать: випуск акцій у бездокументарній формі, обов'язкове попереднє повідомлення при купівлі значного пакету акцій (10 % і більше), зменшення можливостей підробки протоколів, зборів за рахунок обов'язкової наявності бюлетеню при голосуванні на зборах акціонерів, проведення зборів тільки за місцем перебування підприємства [6]. Проте, як вже зазначалось, на даному етапі розвиток корпоративних відносин регулюється Законом України "Про господарські товариства", який містить у собі загальні положення, а також розділ про окремі види товариства, зокрема глава 1 присвячена акціонерним товариствам [2, с. 8]. Акціонерним визнається товариство, яке має статутний фонд, поділений на визначену кількість акцій, рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства. Акціонери відповідають за зобов'язаннями товариства тільки в межах належних їм акцій. В першій главі також визначається процедура відкритої підписки на акції, розподілу всіх акцій між засновниками акціонерного товариства, придбання акціонерним товариством власних акцій, їх оплата тощо. Крім того, регламентується процедура установчих зборів, які скликаються у строк, зазначений у повідомленні, але не пізніше двох місяців з моменту завершення підписки на акції. В Законі також вказуються відомості, що повинен містити в собі статут акціонерного товариства. Без сумніву регулювання діяльності акціонерних товариств статтями 24–49 Закону України "Про господарські товариства", навряд чи є достатнім, проте функціонування корпоративних відносин також регламентується і іншими законодавчими актами, зокрема Господарським кодексом України, а саме статтею 81, яка містить лише найбільш загальні положення [1, с. 161]. Глава 18 Господарського кодексу України визначає зміст корпоративних прав. Корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законодавством та статутними документами. На жаль, Закон України "Про господарські товариства" недостатнім чином висвітлює права акціонерів, хоча стаття 10 містить їх перелік. До основних прав акціонерів належать: право брати участь в управлінні справами товариства в порядку, визначеному в установчих документах; брати участь у розподілі прибутку товариства та одержувати його частку (дивіденди); вийти в установленому порядку з товариства; одержувати інформацію про діяльність товариства. Крім того, учасники можуть мати також інші права, передбачені законодавством і установчими документами товариства. Хоча на практиці дотримання прав акціонерів не завжди є нормою для акціонерних товариств. [4, с. 124] В Україні також існують і інші закони, які регулюють деякі аспекти

функціонування акціонерного сектора. До них належать закони: "Про цінні папери та фондову біржу", "Про державне регулювання ринку цінних паперів", "Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні", а також Укази Президента України "Про корпоратизацію підприємств", "Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії" тощо. Нещодавно в Україні був прийнятий новий закон "Про цінні папери та фондову біржу". Нормативне забезпечення корпоративного сектора не обмежується лише зовнішніми нормативними актами, але включає в себе й внутрішні документи, що регулюють відносини всередині товариства. Так, існує ряд положень, що визначають базові засади функціонування корпорації і вони затверджуються, як правило – загальними зборами акціонерів. До таких положень можна віднести: "Положення про загальні збори", "Положення про спостережну раду", "Положення про правління", "Положення про ревізійну комісію", тощо.

Основним документом акціонерного товариства є Статут, що має юридичну силу та регламентує, серед інших положень, питання діяльності товариства, а також основні права та обов'язки акціонерів. [3, с. 33] Вимоги цього документу є обов'язковими до виконання з боку всіх суб'єктів акціонерного товариства. До Статуту входить наступна інформація: юридичний статус товариства, міра відповідальності, мета діяльності товариства, розмір статутного капіталу та акцій, основні права та обов'язки акціонерів, порядок розподілу прибутку та покриття збитків товариства, органи управління та посадові особи тощо. Цей документ може слугувати основним джерелом інформації для тих, хто хоче стати акціонером чи інвестором товариства.

За умов загострення міжнародної конкуренції та посилення глобалізаційних процесів на розвиток корпоративних відносин впливає не лише вітчизняне законодавство, але й міжнародні принципи корпоративного управління. Варто зазначити, що дані принципи корпоративної поведінки базуються на історично притаманних для країни моделях корпоративної діяльності, тому їх успішне застосування залежить від ряду чинників, які необхідно враховувати. Можна сказати, що на сьогоднішній день застосування деяких міжнародних принципів корпоративного управління є необґрунтованим з точки зору поточної ситуації, що склалася в Україні. Більшість міжнародних принципів корпоративного управління не застосовуються в Україні або застосовуються не повною мірою, частково із-за недосконалості нормативної бази, частково із-за економічної та соціальної ситуації, яка склалася в нашій країні. Деякі принципи важко втілити з об'єктивних причин, зокрема забезпечити однакове ставлення до дрібних та крупних акціонерів, так як права цих груп акціонерів є різними, а отже, і доступ до управління товариством не є однаковим. До основних міжнародних принципів корпоративного управління належать принципи Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), положення Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР), а також національні кодекси корпоративної поведінки, зокрема кодекс Кедбері, положення корпоративного управління компанії "Дженерал Моторс" тощо. Більшість даних принципів була розроблена у розвинених країнах Європи, а саме Великобританії, Франції, Німеччині, Греції тощо. На сьогоднішній день ще не створені механізми контролю за здійсненням корпоративної діяльності, а також відсутня культура дотримання норм законодавства не лише у сфері корпоративних відносин. Варто також зазначити, що наявність позитивних

наслідків від впровадження корпоративного законодавства впливає із самої природи даного інституту, так як нормативна база покликана уможливити здійснення цивілізованої та ефективної діяльності у різних сферах економічного та суспільного життя.

Однією з найбільш вагомих складових системи зовнішньокорпоративних відносин є відносини, що виникають з приводу здійснення фінансового посередництва у корпоративному секторі. Проблема фінансового посередництва в Україні є багатогранною та вимагає закріплення у нормативному забезпеченні корпоративної діяльності. Основними видами фінансових посередників, що функціонують у межах вітчизняного корпоративного сектора, діяльність яких частково забезпечується законодавчими актами, є: торговці цінними паперами (дилери), фінансові брокери (посередники), інвестиційні компанії, інвестиційні фонди, довірчі підприємства тощо. За даними Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, на кінець 2007 року відповідно до Закону України "Про інститути спільного інвестування" в Україні діяло 334 фонди. В тому числі, 326 компаній з управління активами мали ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, а саме діяльності з управління активами. Стосовно функціонування інститутів спільного інвестування (ІСІ), то вони здійснюють свою діяльність у 9 областях України. Інститути спільного інвестування являють собою інвестиційні фонди, в яких акумулюються кошти інвесторів для подальшого отримання прибутку через вкладення їх у цінні папери, корпоративні права та нерухомість. Їх кількість складає 97 одиниць у Київській області, 22 у Дніпропетровській області, 4 у Донецькій області, у Запорізькій, Львівській та Херсонській областях діє лише 3 такі інститути, у Івано-Франківській області – 2, у Вінницькій та Чернігівській – 1 інститут. Загальна сума активів Інститутів спільного інвестування (окрім верчених фондів) становить 7,7 млрд. гривень, а сума чистих активів – 3,33 млрд. гривень. Згідно з Єдиним державним реєстром інститутів спільного інвестування їх кількість у 2007 році зросла на 61 % із 519 фондів на початок року до 834 на кінець року [5]. За кількість інститутів спільного інвестування лідирує Київ та Київська область, де зосереджено 69,25 % інститутів. Кількість компаній з управління активами у 2007 році зросла на 46,5 % і на кінець року налічувала 334 компанії. Стосовно регіонального аспекту діяльності компаній, то у Києві та Київській області діяло 254 компанії з управління активами та 69,25 % інститутів спільного інвестування, активи яких склали 74,99 % від загального обсягу. У Харківській області функціонувало 7,36 % інститутів та 8,97 % активів, у Дніпропетровській – 9,86 % інститутів спільного інвестування та 6,22 % активів. Інвестиційна компанія як фінансовий посередник в Україні має статус юридичної особи і здійснює свою діяльність за рахунок власних коштів. Вона акумулює кошти приватних інвесторів через емісію власних цінних паперів (зобов'язань) і вкладає їх у акції, облигації та інші активи підприємств.

До сфери зовнішньокорпоративних відносин належать також відносини з приводу довіри населення до акціонерної форми власності. Стосовно останнього, то, як вже зазначалось раніше, глибокого досвіду управління акціонерними компаніями в Україні поки-що не існує, так як бурхливий розвиток акціонерного сектора розпочався лише на початку 90-х років після тривалої перерви. Проте на сучасному етапі освітня система

України побудована так, що кожного року на ринок праці виходять менеджери та управлінці за освітою, які володіють новими знаннями та навичками стосовно здійснення управлінської діяльності. Саме тому багатьма компаніями в Україні управляють молодші спеціалісти, які не працювали за комуністичних часів і, яким не довелося перелаштовуватись при зміні економічного ладу з командної економіки на ринкову. Стосовно довіри населення до акціонерної форми власності, а саме, до акціонерних товариств, то це питання є досить суперечливим. Аналізуючи його, варто розмежовувати дрібних та крупних акціонерів. Становлення системи відносин довіри акціонерів до корпоративної власності залежить, багато в чому, від розміру пакета акцій, яким володіє той чи інший акціонер. Передусім, це пояснюється суттєвою відмінністю інтересів різних груп акціонерів. Для дрібних (міноритарних) акціонерів найбільш важливою передумовою довіри до акціонерної компанії є проведення нею збалансованої та ефективної дивідендної політики. Крупні акціонери у більшій мірі зацікавлені у реінвестуванні своїх прибутків у подальший розвиток товариства, проте за умов фінансової кризи це не завжди є доцільним.

Висновки. Дослідивши основні елементи системи зовнішньокорпоративних відносин, можна зробити висновки про те, що в умовах фінансової кризи значна їх частина потребує втручання з боку держави, зокрема у сфері законодавчого забезпечення корпоративної діяльності та управління державною часткою власності у статутному фонді корпорацій. Частина проблем може бути вирішена самими учасниками корпоративних відносин, проте для цього необхідно дотримуватись визначених правил поведінки при здійсненні корпоративної діяльності, а також ставити довгострокові інтереси компанії вище поточних потреб. Можна сказати, що однією з найбільших проблем функціонування системи зовнішньокорпоративних відносин є відсутність загальнодержавної стратегії корпоративного управління.

Перспективи подальших розробок у цьому напрямку. В майбутньому розвиток сфери зовнішньокорпоративних відносин залежатиме від економічної ситуації в країні та у світовому господарстві в цілому. Перспективним є прийняття нового Закону "Про акціонерні товариства", проте даний нормативний акт також потребує доопрацювання, зокрема у сфері перетворення акціонерних товариств у приватні та публічні. Можна передбачити, що цей процес затягнеться на тривалий період, так як не існує ефективних державних механізмів їх трансформації. В умовах складної фінансової ситуації необхідно знайти оптимальний баланс між інтересами різних учасників корпоративних відносин. Для цього потрібно, передусім, виокремити пріоритетні форми корпоративної діяльності. Подальшого вдосконалення також протребує нормативне забезпечення корпоративних відносин, зокрема у сфері фондового ринку, фінансового посередництва у корпоративному секторі, захисту прав дрібних акціонерів тощо.

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. 2. Закон України "Про господарські товариства" від 19 вересня 1991 р. № 1560-XII. 3. Лімонова Л.О. Основи корпоративного управління. – Х., 2006. 4. Савуляк І.М. Ринок акцій, облигацій та векселів в Україні // Теорія і практика розвитку корпоративного сектора економіки України в контексті цілей тисячоліття та світової глобалізації. – К., 2004. 5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua>. 6. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://news.finance.ua>.

РОЗВИТОК НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ

В статті розглядаються особливості сучасного стану нормативного забезпечення корпоративного сектора економіки України. Увагу зосереджено на основних положеннях Закону України "Про акціонерні товариства" та особливостях його впровадження. Вивчаються переваги та недоліки нового Закону для законодавчої бази корпоративного управління в Україні.

The peculiarities of modern situation of standard maintenance of the corporate sector of economy of Ukraine are considered in this article. The attention is focused on the basic positions of the Law of Ukraine "On joint-stock companies" and peculiarities of its introduction. The advantages and disadvantages of the new Law for legislative base of a corporate governance in Ukraine are studied.

Постановка проблеми. В останні роки в Україні активно розвивається корпоративний сектор економіки. На його частку припадає майже 75 % ВВП і 60 % промислово-виробничого потенціалу. Значну питому вагу корпоративного сектора становлять акціонерні товариства (далі – АТ). За офіційними даними, станом на 2008 рік, кількість акціонерних товариств (АТ) в Україні становить близько 32 тис., з них 11 тис. – відкриті (ВАТ) і майже 21 тис. – закриті (ЗАТ) [5]. Водночас, чинне законодавство України не забезпечує достатньо повного та чіткого регулювання їх діяльності. Адже, як нам відомо, майже вся нормативна база корпоративного управління була сформована в 1991 році. Після того були внесені поправки до окремих законів та законодавчих актів та введені нові положення до Цивільного та Господарського кодексів. Окрім цього, в 2006 році був прийнятий новий закон "Про цінні папери та фондовий ринок". Проте, основним нормативним документом, що регулював діяльність АТ, лишився Закон України "Про господарські товариства" (1991 р.). На думку фахівців, цей документ не забезпечував належного захисту прав як великих, так і дрібних акціонерів та не врегулював багатьох питань управління АТ. Це в свою чергу призвело до численних порушень прав інвесторів та гальмувало інвестиційні процеси в економіці країни. Саме тому, досить актуальним на сьогоднішній день було прийняття такого документу, який би усунув існуючі прогалини вітчизняного законодавства в сфері корпоративного управління. Відтак, дослідження нещодавно прийнятого Закону України "Про акціонерні товариства" набуває не лише актуальності, але й вимагає ґрунтовного аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти нормативного забезпечення корпоративного сектора економіки України досліджує ряд вітчизняних науковців, зокрема такі, як Вінник О.М., Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В., Євтушевський В.А. та інші. Незважаючи на існуючі наукові дослідження, проблеми управління вітчизняними акціонерними товариствами прогресують разом із розвитком корпоративного сектора, залишаються актуальними та потребують подальших досліджень.

Невирішені раніше частини загальної проблеми.

Варто зазначити, що сучасний стан нормативного забезпечення корпоративного сектора України висвітлюється у вітчизняній науковій літературі недостатнім чином. Зокрема, питання, пов'язані з прийняттям Закону України "Про акціонерні товариства" є новими, і тому лишаються недостатньо вивченими.

Формулювання завдань та цілей статті. Ціллю даної статті є дослідження нормативного забезпечення корпоративного сектора України в сучасних умовах. Для досягнення цілі, в роботі були поставлені наступні завдання: проаналізувати основні положення Закону України "Про акціонерні товариства" та виокремити його нововведення; виявити позитивні та негативні сторони цього документу для регулювання корпоративного сектора в цілому.

Виклад основного матеріалу. Останнім часом проблеми щодо врегулювання питань корпоративного управління АТ є досить актуальними. На нашу думку, ці

проблеми виникають перш за все через недосконалість і прогалини в чинному законодавстві. Нагальна необхідність прийняття спеціального закону, який врегулював би існуючі проблеми створення та діяльності вітчизняних АТ, зумовлена кількома важливими чинниками. Протягом 17 років основним документом, що регулював діяльність АТ, був Закон України "Про господарські товариства" (1991 р.), який часто критикували юристи, чиновники та міжнародні експерти. У першу чергу – через недостатню регульованість роботи АТ і широкі можливості для різних зловживань. Нарешті, 17 вересня поточного року Верховна Рада України прийняла Закон "Про акціонерні товариства" (далі – Закон "Про АТ"), що повинен стати основним нормативним актом, який регулює питання діяльності й корпоративного управління в АТ. Варто зазначити, що Україна пізніше за інші країни законодавчо врегулювала діяльність АТ. Про це свідчить зарубіжний досвід, наприклад у Російській Федерації такий закон діє з 1995 року. Загалом, на сьогодні в Україні корпоративний сектор регулюється Цивільним та Господарським кодексами, які набрали чинності з 1 січня 2004 р., законами "Про господарські товариства" 1991 р. (з наступними змінами), "Про цінні папери та фондову біржу" та іншими нормативними актами. З 1998 року розроблено проект Закону "Про АТ", який тільки був нещодавно прийнятий.

Необхідність запровадження даного Закону зумовлена також і тим, що Цивільний кодекс України (2004 р.) чітко передбачає існування в законодавстві України спеціального "акціонерного" закону. Кодекс істотно змінив усталені норми, що регулюють діяльність АТ, але детально не описує порядку їх застосування й містить посилання на спеціальний закон, яким мають конкретизуватися ті чи інші норми. Тому, прийняття окремого закону про АТ набуває обов'язкового характеру. Водночас, він повинен створити правові передумови для максимально можливої гармонізації інтересів різних категорій учасників корпоративних відносин: держави, великих і дрібних акціонерів, членів трудового колективу та менеджменту, населення загалом [2].

Сьогодні більшість фахівців з корпоративного управління сходиться на думці, що прийняття Закону "Про АТ" (далі Закон) – факт безумовно позитивний. Незважаючи на деякі огріхи в його тексті, він усуне більшість прогалин в законодавстві України у сфері корпоративного управління і діяльності АТ та вдосконалив систему захисту прав акціонерів [3]. Новий документ детально прописує порядок створення АТ, проведення його ліквідації, або злиття, приєднання, поділу, перетворення, а також виділення АТ. Разом із тим, у Законі детально розкриті основні вимоги до збільшення та зменшення статутного капіталу, анулювання акцій, порядок виплати дивідендів (зокрема, встановлено вимогу щодо їх виплати виключно грошовими коштами) [1].

Основні вимоги до діяльності АТ, які було закріплено в законодавстві до появи нового Закону, і ті, що з'являються в законодавстві після набуття ним чинності, наведемо нижче (табл. 1).